



راه‌های تجاری و سیاسی شرق ایران عصر تیموری یاسر ملازنی

دانشجوی کارشناسی ارشد تاریخ ایران دوره اسلامی، دانشگاه تهران

چکیده:

با تشکیل حکومت تیموریان و انتخاب سمرقند به عنوان پایتخت در شرق ایران، تحولات و دگرگونی‌های متعددی در این محدوده جغرافیایی شکل گرفت. با آغاز تکاپوهای نظامی تیمور در شرق ایران، اگرچه وحشت استیلای مغول در اذهان ایرانیان بیدار شد اما به تدریج در دوره تیموری به ویژه در زمان جانشینان تیمور، ویرانی و تخریب جای خود را به آبادانی در شرق ایران به ویژه در سمرقند و هرات داد. وجود مراکز تجاری و بازرگانی استراتژیک در شرق ایران، زمینه‌ای را در این محدوده جغرافیایی برای گسترش و توسعه راه‌ها در دوره تیموریان فراهم نمود. راه‌هایی که ایالات شرقی را با یکدیگر و سایر نقاط ایران و ممالک همجوار آن پیوند می‌داد. در این پژوهش تلاش شده است تا با استفاده از منابع کتابخانه‌ای و روش توصیفی - تحلیلی، راه‌ها و مسیرهای شرق ایران در دوره تیموری مورد ارزیابی قرار گیرد. یافته‌های پژوهش فوق نشان می‌دهد که در شرق ایران عصر تیموری، زنجیره و شبکه‌ای گسترده از راه‌های تجاری و نظامی وجود داشت که از یک طرف رفت و آمد تجار و مسافران به ایران و مناسبات سیاسی، نظامی و اقتصادی ایران با ممالک همجوار شرقی آن را از طرفی دیگر تسهیل می‌شد. **واژگان کلیدی:** تیموریان، راه، شرق ایران، تجارت